

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร ประกอบกับการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษา และกำหนดขอบข่ายของประชากรวิจัย โดยให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นประชากรวิจัย

จากข้อมูลผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ กันยายน พ.ศ.2535 ของกองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปรากฏว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 3,331,376 คน และมีข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

ผู้มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง จำนวน 1,578,959 คน

ผู้ลงคะแนน จำนวน 1,558,407 คน

ผู้ใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนน จำนวน 20,552 คน

บัตรเสีย จำนวน 19,851 บัตร

นอกจากข้อมูลเกี่ยวกับประชากรวิจัยดังกล่าวข้างต้น ยังมีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับประชากรวิจัย ที่ควรให้ความสนใจเพื่อใช้พิจารณาประกอบในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ กล่าวคือ ประเด็นเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ กับ พฤติกรรมทางการเมือง เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมือง การใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะได้นำเสนอใน บทที่ 5 ในส่วนของ การอภิปรายผลการวิจัย ต่อไป

กลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้เป็นตัวแทนของ ประชากรวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนทั้งหมด จำนวน 500 ตัวอย่าง สำหรับการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มประชากรที่มีลักษณะทาง ประชากร แตกต่างกันไป ตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยแบบสำรวจ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถาม แบ่งเนื้อหาเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง เป็นคำถามเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากรของบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ส่วนที่สอง เป็นคำถามเกี่ยวกับ การรับรู้ ความรู้สึก ระดับของการรับรู้ ของผู้ตอบ แบบสอบถาม ในเรื่องเกี่ยวกับผลการสำรวจประชามติ ที่มีลักษณะเป็นการทำนาย หรือการ พยากรณ์ผลการเลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งจริง

ส่วนที่สาม เป็นคำถามเกี่ยวกับ ทิศนะในเรื่องของ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผล การสำรวจประชามติ กับการเปลี่ยนทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง ในการสร้างข้อคำถามในส่วนนี้ผู้วิจัยได้พยายามสร้างข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นการ จำลองสถานการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นกระบวนการ โดยเริ่มต้นจากการรับรู้ผลการสำรวจ ประชามติ ความรู้สึกหลังจากที่ได้รับรู้ การตัดสินใจ และการกระทำ หรือพฤติกรรมที่แสดงออก

ในการสร้างแบบสอบถาม ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิทยานิพนธ์ เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้มีหลักการ หรือแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ขั้นตอนที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
- ขั้นตอนที่ 2 กำหนดหมวดหรือประเด็นหลักของเนื้อหา
- ขั้นตอนที่ 3 แจกแจงประเด็นหลักเป็นประเด็นย่อย
- ขั้นตอนที่ 4 กำหนดประเภทของคำถาม
- ขั้นตอนที่ 5 กำหนดรูปแบบของคำถาม

ขั้นตอนที่ 6 จัดทำแบบสอบถามฉบับร่าง

ขั้นตอนที่ 7 ตรวจสอบความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 8 ทดลองใช้ แก์ไข และจัดพิมพ์

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลของวิทยานิพนธ์เรื่อง *อิทธิพลของการรับรู้ผลการสำรวจประชามติที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศึกษาเฉพาะกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร*

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีความจำเป็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรที่จะใช้ทำการศึกษา โดยข้อมูลที่เป็นจุดมุ่งหมายที่ผู้ดำเนินการวิจัยต้องการที่จะได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับสมมติฐานและตัวแปรในสมมติฐานในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ซึ่งสมมติฐานของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มี 2 สมมติฐาน กล่าวคือ

สมมติฐานที่ 1

ลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับ ระดับการรับรู้การสำรวจประชามติ

สมมติฐานที่ 2

การรับรู้ผลการสำรวจประชามติ มีความสัมพันธ์กับ การเปลี่ยนทัศนคติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เมื่อพิจารณาจากสมมติฐานทั้งสองสมมติฐานดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ข้อมูลที่เป็นจุดมุ่งหมายหรือเป็นที่ต้องการของผู้วิจัยจากผู้ตอบแบบสอบถามในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ

1. ลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การรับรู้เกี่ยวกับการสำรวจประชามติที่มีลักษณะเป็นการพยากรณ์ผลการเลือกตั้งในประเด็นต่าง ๆ ล่วงหน้า ก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง ของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ข้อมูลในเชิงทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อเรื่อง การเปลี่ยนทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามเอง หลังจากที่ได้รับรู้ผลการสำรวจประชามติ ซึ่งจะมีผลหรือไม่ผลทำให้

ผู้ตอบแบบสอบถามเปลี่ยนทัศนคติของตนเอง ในการใช้สิทธิลงคะแนน

นอกจากข้อมูลที่เป็นจุดมุ่งหมายของผู้วิจัยจากสมมุติฐานดังกล่าว ที่จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นหลัก ประเด็นย่อย และข้อความ ในแบบสอบถามนี้แล้ว ผู้วิจัยยังพิจารณาถึง ทฤษฎี เนื้อหาของทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่นทฤษฎีการเปลี่ยนทัศนคติ มาใช้ประกอบเป็นแนวทางในการกำหนด ประเด็นหลัก ประเด็นย่อย และข้อความ ในแบบสอบถามนี้ด้วย เพื่อให้แบบสอบถามมีสาระครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษาให้มากที่สุด มีความเที่ยงตรง (validity) ในเนื้อหาและโครงสร้าง และพยายามกำหนดข้อความ เพื่อใช้ในการตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามนี้

หลังจากที่ได้ข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ไปทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรในสมมุติฐาน และเพื่อทดสอบสมมุติฐาน ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดหมวดหรือประเด็นหลักของเนื้อหา

จากเนื้อหาที่เป็นสาระเกี่ยวกับสมมุติฐานการวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมา ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 1 นั้น จะเห็นได้ว่า มีประเด็นหลักที่เกี่ยวข้อง ที่จะใช้เป็นประเด็นหลักในการสร้างแบบสอบถาม อยู่ 3 ประเด็นหลัก คือ

1. ประเด็นเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากร
2. ประเด็นเกี่ยวกับ การรับรู้ผลการสำรวจประชามติ
3. ประเด็นเกี่ยวกับ การเปลี่ยนทัศนคติ

ขั้นตอนที่ 3 แจกแจงประเด็นหลักเป็นประเด็นย่อย

จากประเด็นหลัก 3 ประเด็นในขั้นตอนที่ 2 ดังกล่าว ผู้วิจัยได้แยกแยะประเด็นย่อยออกมาจากประเด็นหลัก ดังนี้

ประเด็นหลักที่ 1 ลักษณะทางประชากร

ประกอบด้วยประเด็นย่อย ดังนี้

- 1.1 เพศ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ชาย และหญิง
- 1.2 อายุ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ
  - ระดับต่ำ ได้แก่ ผู้มีอายุระหว่าง 20 - 25 ปี
  - ระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้มีอายุระหว่าง 26 - 50 ปี
  - ระดับสูง ได้แก่ ผู้มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- ระดับต่ำ ได้แก่ ผู้มีการศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษาปีที่ 6
- ระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้มีการศึกษาระหว่าง มัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า
- ระดับสูง ได้แก่ ผู้มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

1.4 อาชีพ แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ

- ข้าราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ
- ธุรกิจเอกชน
- ค้าขาย
- รับจ้าง หรือ บริการ
- เกษตรกร
- นักศึกษา
- อื่น ๆ

1.5 ความเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกตั้ง

ประเด็นหลักที่ 2 การรับรู้ผลการสำรวจประชามติ

ประกอบด้วยประเด็นย่อย ดังนี้

2.1 แหล่งข้อมูล หรือผู้ส่งสาร (source)

2.2 สาร (message) หมายถึง เนื้อหาต่าง ๆ ของสาร ที่ผู้รับสาร ได้รับ

2.3 ช่องทาง (channel) หมายถึง ช่องทางที่ผู้รับสารได้รับสาร

2.4 ระดับของการรับรู้ของผู้รับสาร

- ความถี่
- ความสนใจ
- ความเชื่อ

ประเด็นหลักที่ 3 การเปลี่ยนทัศนคติ

ประกอบด้วยประเด็นย่อย ดังนี้

3.1 องค์ประกอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ หรือรับรู้

3.2 องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ลึก

3.3 องค์ประกอบทางการกระทำ

(1 - 3 เป็นองค์ประกอบของทัศนคติ หากทำให้องค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเสียไป เป็นหลักสำคัญในการเปลี่ยนทัศนคติ)

3.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนทัศนคติ

- ทฤษฎีการสอดคล้องทางความคิด
- ทฤษฎีการไม่ลงรอยทางความคิด
- ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

3.5 อิทธิพลภายนอกที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติ

- การเกลี้ยกล่อม
- การย้ายกลุ่ม
- การโฆษณา
- จากแหล่งข่าวสาร
- การผลักดันของกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดประเภทของคำถาม

หลังจากที่กำหนดประเด็นหลักและประเด็นย่อยในขั้นตอนที่ 2 และ 3 แล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดประเภทของคำถามในแบบสอบถามนี้ โดยจำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทถามความรู้ความจริง
2. ประเภทถามความคิดเห็น ทัศนคติ

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดรูปแบบของคำถาม

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของคำถามในแบบสอบถามนี้ เป็น 3 รูปแบบ คือ

1. แบบเลือกตอบ
2. แบบเติมคำ
3. แบบประมาณค่าแบบให้ค่า

ขั้นตอนที่ 6 จัดทำแบบสอบถามฉบับร่าง

ผู้วิจัยได้จัดทำร่างแบบสอบถาม โดย ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ในแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ชื่อของแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คำชี้แจง

ส่วนที่ 3 เนื้อหาสาระของข้อคำถาม โดย คำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากร

ตอนที่ 2 การรับรู้ผลการสำรวจประชามติ

ตอนที่ 3 การเปลี่ยนทัศนคติ

ขั้นตอนที่ 7 ตรวจสอบความสอดคล้อง

หลังจากที่ผู้วิจัยได้จัดทำร่างแบบสอบถามแล้ว ได้ตรวจสอบความสอดคล้อง ในแบบสอบถามโดย พยายามให้ข้อคำถามที่มีอยู่ทั้งหมดในแบบสอบถาม ครอบคลุมประเด็นเนื้อหา ทั้งประเด็นหลัก ประเด็นย่อย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรง (validity) คือ เที่ยงตรงในเนื้อหา รวมทั้งเที่ยงตรงตามโครงสร้าง รวมทั้งพยายามตั้งข้อคำถามเพื่อใช้ในการตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) ในแบบสอบถามนี้ด้วย

ขั้นตอนที่ 8 ทดลองใช้ แก์ไข และจัดพิมพ์

หลังจากตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามฉบับร่างตามขั้นตอนที่ 7 แล้วผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างไปทดลองใช้ โดยทดลองใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 52 ตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันไป

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบจำนวน 52 ตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ ทดสอบค่า ความเที่ยง ความตรง และความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับร่าง โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ช่วยในการวิเคราะห์ จากนั้นผู้วิจัยได้แก้ไขข้อคำถาม ตัดทอนข้อคำถามบางข้อในแบบสอบถามฉบับร่าง และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจาก เอกสาร งานวิจัย ตำรา หนังสือ ที่เกี่ยวข้อง
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นไว้ เก็บรวบรวม

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนของประชากรศึกษา

ในการสุ่มตัวอย่างเพื่อที่จะได้กลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้วิจัย

ได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stages sampling) เป็นลำดับดังต่อไปนี้

2.1 การสุ่มตัวอย่างแบบพื้นที่ (area sampling) วิธีการในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดย แบ่งเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 36 เขต ตามการแบ่งเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร เขียนรายชื่อเขตทั้ง 36 เขต ลงบนสลากที่ได้จัดทำขึ้นสลากละ 1 ชื่อ กำหนดให้พื้นที่ที่จะทำการสุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 10 เขต จากนั้นจึงดำเนินการจับสลาก สุ่มตัวอย่างรายชื่อเขตที่จะใช้เป็นพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในเขตพื้นที่ ซึ่งปรากฏว่าได้รายชื่อเขตที่จะใช้เป็นพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 10 เขต ดังต่อไปนี้ เขตปทุมวัน เขตพญาไท เขตบางรัก เขตคลองเตย เขตพระนคร เขตบางพลัด เขตสัมพันธวงศ์ เขตบางกอกน้อย เขตมีนบุรี และเขตบางขุนเทียน

2.2 การสุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ (purposive sampling) หลังจากขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบพื้นที่ จนได้เขตพื้นที่ที่จะใช้เป็นพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 10 เขต ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้แทนประชากรศึกษา โดยอาศัยเงื่อนไขในทางลักษณะทางประชากร แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกไปตามวัตถุประสงค์ โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันไปตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งในแต่ละเงื่อนไขทางลักษณะทางประชากรนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีจำนวนเฉลี่ยโดยเท่าเทียมกัน และมีจำนวนเฉลี่ยตามสัดส่วนลักษณะทางประชากรของประชากรศึกษา

2.3 การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) หลังจากที่ได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบพื้นที่ และแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์โดยอาศัยเงื่อนไขลักษณะทางประชากรแล้ว ผู้วิจัยได้ให้ผู้ช่วยออกทำการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น ในพื้นที่ทั้ง 10 เขต โดยในแต่ละเขตจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 50 ตัวอย่าง ซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ กล่าวคือ เมื่อผู้ช่วยวิจัย เข้าไปเก็บรวบรวมในเขตพื้นที่ ไม่ได้กำหนดว่าจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใดและจากสถานที่ใดในเขตพื้นที่ เพียงแต่เก็บรวบรวมจากประชากรในเขตพื้นที่โดยบังเอิญ จนได้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนครบถ้วนตามลักษณะทางประชากรที่ได้กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 500 ตัวอย่าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีผู้ช่วยในการออกสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ที่

ได้จากการสุ่มตัวอย่าง ผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยก่อนที่จะออกทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ ดำเนินการประชุมชี้แจง วิธีการในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งชี้แจงรายละเอียด ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น รายละเอียดของข้อคำถามในแต่ละข้อของแบบสอบถาม วัตถุประสงค์ ของข้อคำถามในแบบสอบถาม ความหมายที่ต้องการจะสื่อกับผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้ง ความหมายของข้อคำถามในแต่ละข้อ จนผู้ช่วยที่จะเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีความ เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการในการเก็บรวบรวม รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ของ แบบสอบถาม เป็นอย่างดี จึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งระยะเวลาที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจในการวิจัยนี้ ใช้ระยะเวลาประมาณ 15 วัน จึงแล้วเสร็จ ส่วน จำนวน และ ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาได้นั้น ปรากฏ รายละเอียดอยู่ใน ส่วนที่ 1 ของผลการวิจัย ในบทที่ 4 ของการวิจัยนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ 2 แบบ ประกอบกัน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบสมมติฐาน ด้วยวิธีการทางสถิติโดยกระทำกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งได้เก็บรวบรวมจากตัวอย่างวิจัย

2. ประกอบกับ การวิเคราะห์โดยอาศัยข้อมูลทฤษฎี ซึ่งได้จากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร งานวิจัย ตำรา ที่เกี่ยวข้อง

การประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติหลายอย่างประกอบกัน เช่น จำแนกความถี่ด้วยค่าร้อยละ ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าไคสแควร์ ค่านี้สำคัญ รวมทั้งวิเคราะห์ ระดับความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรด้วยค่าแกมมา

การประมวลผลและวิเคราะห์ทางสถิติ ผู้ศึกษาใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ทำการ วิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ช่วยในการวิเคราะห์